

Sygnatura akt I C 747/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 29 lutego 2016 roku

Sąd Okręgowy w K.e Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Krzyżak

Protokolant: sekr. sąd. Justyna Tomasik

po rozpoznaniu w dniu 29 lutego 2016 roku w K.

sprawy z powództwa M. Ł. (1)

przeciwko S. V.

o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli

1. Oddała powództwo.
2. Zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę (...) 217 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego.
3. Przyznaje ze Skarbu Państwa (Sąd Okręgowy w K.) na rzecz adw. R. M. – Kancelaria Adwokacka w K. kwotę 8.856 zł tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu.

SSO Małgorzata Krzyżak

Sygn. akt I C 747/14

UZASADNIENIE

M. Ł. (1) wniósł pozew przeciwko S. V. o stwierdzenie obowiązku złożenia przez pozwaną oświadczenia woli, którego przedmiotem będzie przeniesienie na powoda własności darowanej nieruchomości, zabudowanej działki gruntu oznaczonej numerem geodezyjnym (...) o pow. (...) ha, położonej w obrębie (...) Ż., gm. S., dla której Sąd Rejonowy w K. prowadzi księgę wieczystą nr (...), do jego majątku osobistego oraz o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania .

W uzasadnieniu podniósł, że strony są małżeństwem od 2004 r. Obecnie toczy się postępowanie rozwodowe zainicjowane przez pozwaną. Powód w dniu 16.04.2012 r. darował żonie do jej majątku osobistego prawo zabudowanej działki gruntu oznaczonej numerem geodezyjnym (...) o pow. (...) ha, położonej w obrębie (...) Ż., gm. S.. Niedługo po dokonaniu darowizny pozwana zaczęła źle traktować jego matkę, wulgarnie się do niej odnosiła, ubliżała , groziła utratą zdrowia i życia, uniemożliwia jej kontakty z wnuczkami, zakreślała ogrzewanie. Z tej przyczyny E. Ł. (1) na trzy miesiące wyprowadziła się z domu. Z uwagi na przejawy znęcania się psychicznego przez pozwaną toczy się postępowanie karne. Zachowania te wpłynęły na relacje między stronami. W czasie kłótni pozwana uporczywie i złośliwie ubliża mu. Zarzucił żonie podrobienie podpisu na pozwie o obniżenie alimentów, bezpodstawne pomówienie go o naruszenie nietykalności cielesnej jej i córki. Pozwana zachowuje się wobec niego nielojalnie, nie wspiera go w czynnościach życia codziennego.

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa według norm przepisanych.

Zdaniem pozwanej nie zachodzą przesłanki określone w art. 898 k.c.

Wszystkie „rzekome” jej zachowania opisane w pozwie miały miejsce przed 2012 r., a więc po upływie roku od dnia, w którym powód dowiedział się o tym (art. 899§3k.c.). Odwołanie darowizny byłoby sprzeczne z zasadami współżycia społecznego, gdyż przeznaczyła ona swoje oszczędności na wyremontowanie przedmiotowego domu. Obecnie między stronami toczy się sprawa o rozwód. Pozwana z uwagi na częstą nieobecność męża i wyjazdy na Białoruś zaczęła podejrzewać go zdradę, co zostało potwierdzone wkrótce, pozwany w 2013 r. spędził urlop z inną kobietą. Podczas pobytu w domu powód znacznie nadużywał alkoholu, stał się konfliktowy, często zachowywał się agresywnie. Z uwagi na zachowanie powoda strony od dłuższego czasu żyją w separacji faktycznej. Obecnie toczą się postępowania przeciwko powodowi o przestępstwo z art. 207§1k.k. i 157§2 k.k. w z. z art. 157§ 4 k.k. (k. 272-276).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Strony są małżeństwem od 2004 r. Mają dwoje dzieci w wieku (...) i (...) lat.

Po ślubie zamieszkiwali wspólnie w Ż. w domu na ul. (...), stanowiącym własność powoda. M. Ł. otrzymał dom od rodziców. Strony zajmowały piętro domu, na parterze mieszka matka powoda E. Ł. (1), ojciec powoda zmarł w 2008 roku. E. Ł. (1) partycypowała w kosztach utrzymania domu (ponosiła częściowo opłaty za ogrzewanie i prąd). Ustalenia te były poczynione pomiędzy nią a synem. Strony pracują, powód jest kierowcą, pozwana ekonomistką, pracuje w E. jako specjalista ds. logistyki. W 2007 r. strony rozpoczęły budowę budynku gospodarczego, z zamiarem rozpoczęcia tam w przyszłości działalności gospodarczej S.. Budynek ten sąsiaduje z domem. Z uwagi na charakter pracy powoda, częste wyjazdy i pobyty poza domem strony ustaliły, że powód daruje nieruchomości żonie, aby mogła samodzielnie zajmować się sprawami związanymi z budową. Do tego czasu małżeństwo układało się poprawnie, nie było między nimi większych nieporozumień.

Powód w dniu 16.04.2012 r. darował żonie do jej majątku osobistego prawo zabudowanej działki gruntu oznaczonej numerem geodezyjnym (...) o pow. (...) ha, położonej w obrębie (...) Ż., gm. S.. O tym fakcie E. Ł. dowiedziała się nie od syna, ale z pisma z sądu dotyczącego służebności. M. Ł. (1) nie utrzymywał kontaktu ze swoim rodzeństwem. Dopiero gdy wszedł w konflikt z żoną, rodzeństwo dowiedziało się o darowiznie.

W sierpniu 2012r. pozwana przeczytała sms-a w telefonie męża o treści „bardzo tęsknię”. Wówczas mimo wyjaśnień mężą ,stała się bardziej podejrzliwa. Święta Bożego Narodzenia 2012 r. strony miały spędzić wspólnie u matki pozwanej na Białorusi. Powód był wtedy na Białorusi ale nie spędził z rodziną świąt, tłumacząc to obowiązkami zawodowymi. Od lutego 2013 r. w mieszkaniu stron było zimno. E. Ł. stwierdziła, że synowa wychodząc do pracy wyłącza ogrzewanie, natomiast pozwana zaprzeczyła temu stwierdzając, że było mało paliwa w piecu, co powodowało jego wyłączanie. W marcu 2013 r. pozwana przebywała w szpitalu. W tym okresie E. Ł. miała zapalenie płuc i przez 3 miesiące do maja 2013 r. przebywała u swojej córki M. L. (1). Powód wiedział o tej sytuacji , że w domu jest zimno, ale nie reagował. W marcu (...) córki poinformowały matkę, że ojciec rozmawia po rosyjsku przez skypa i zamyka się w pokoju. Starsza córka podała nazwisko osoby z którą ojciec się kontaktował. Pozwana ustaliła, że jest to do obywatelka Białorusi, pani M. M. (1). Znalazła też zdjęcia na portalu społecznościowym. W marcu 2013r. pozwany był na urodzinach M. M. na Białorusi. Stosunki między stronami uległy znacznemu pogorszeniu. Dochodziło na tym tle do awantur, pozwana nie akceptowała tej sytuacji.

Pozwany lipcu 2013 r. pojechał na wczasy do Grecji z biura (...) w M.. Na tych samych wczasach była pani M. M. z córką i wnukiem, o czym dowiedziała się pozwana. Pozwany przyznał się do tej znajomości i nie zamierzał zrezygnować z niej. Po powrocie powoda z wczasów doszło do awantury między stronami. W czasie awantury powódka doznała obrażeń ciała, stłuczenia głowy i szyi (k. 14-15 akt I C (...) SO w K.). W dniu 27.07.2013 r. miała miejsce interwencja Policji w mieszkaniu stron. W efekcie tych kłótni powód zamieszkał na parterze domu razem z matką. E Ł. w tym sporze zdecydowanie opowiedziała się po stronie syna. Od tego czasu między stronami istnieje poważny konflikt, który się pogłębiał, dotknął on też ich dzieci, które zostały wciągnięte w konflikt.

W sierpniu 2013 r. S. V. wniosła pozew o rozwód z winy pozwanego. W toku procesu w dniu 23.01.2014 r. strony zawarły ugodę w przedmiocie kontaktów z dziećmi (sygn. akt IC (...)).

Aktem notarialnym z dnia 11.09.2013 r. powód darował matce E. Ł. (1) nieruchomość zabudowaną – dom jednorodzinny, w którym mieszka żona i dzieci (k. (...) sygn. akt IC (...) SO w K.).

Po dokonaniu darowizny E. Ł. pismem z dnia 22.01.2014 r. wezwała synową do opuszczenia mieszkania (k.330 sygn. akt IC (...) SO w K.). Zleciła synowi I. Ł., aby odciął pozwanej prąd , wodę i ogrzewanie, co uczynił. Wniosła też pozew o eksmisję.

Pismem z dnia 23.01.2014 r. powód odwołał darowiznę na rzecz żony, z powodu złego traktowania jego matki, dopuszczenia się wobec niego przestępstwa z art.270§ 1 k.k. w zw. z art. 270§ 2a k.k. (3 Ds.1127/13), posądzenia go o znęcanie się nad nią i naruszenie nietykalności cielesnej jej i córki P. (3 Ds. (...)), wyrzucenia go z domu, złożenia pozwu o rozwód, uniemożliwienie jemu i całej rodzinie kontaktów z córkami (k. 39-40).

Pozwana z uwagi na postawę teściowej w 2014 r., brak ogrzewania, wody zmuszona była opuścić wraz z dziećmi dom i zamieszkać w wynajętym mieszkaniu w K..

Prawomocnym wyrokiem z dnia 4.02.2014 r. Sąd Rejonowy w K. warunkowo umorzył postępowania karne wobec S. V. dotyczące podrobienia w dniu 28.06.2013 r. podpisu M. Ł. (1) na dokumencie „ oświadczenie o wyrażeniu zgody na zamieszkanie cudzoziemca” oraz w dniu 4.07.2013 r. podrobienia podpisu M. Ł. (1) na dokumencie „pozew o zmniejszenie obowiązku alimentacyjnego” (akta (...) Sądu Rejonowego w K. k. 64 i 93).

Wyrokiem z dnia 2.07.2014 r. Sąd Rejonowy w K. w sprawie II K (...) warunkowo umorzył postępowania karne wobec M. Ł. (1) dotyczące podrobienia w dniu 10.05.2011 r. podpisu S. V. na umowie kupna- sprzedaży samochodu osobowego marki M. (...) nr. Rej (...) (k. 388 akt).

W sprawie II K (...) został wydany wyrok nakazowy uznający winnym M. Ł. tego, że w dniu 27.07.2013 r. godz. 18.00-18.20 Ż., przy ul. (...) dokonał uszkodzenia ciała swojej żony S. V. powodując obrażenia naruszające czynności prawidłowego funkcjonowania organizmu na czas poniżej (...) dni . Od wyroku nakazowego wniósł sprzeciw M. Ł., niniejsza sprawa jest w toku (akta IIK (...) Sądu Rejonowego w K. k. 246 i 250).

W dniu 30.07.2014 r. S. V. wniosła akt oskarżenia przeciwko M. Ł. o to, że od połowy 2012 r. do 27.07.2013r. znęcał się nad nią fizycznie i psychicznie . W dniu 28.05.2015 r. połączono do wspólnego rozpoznania sprawę

II K (...) i II K (...) i sprawa jest prowadzona pod wspólną sygnaturą IIK (...)

(akta IIK (...) Sądu Rejonowego w K. k. 2-3,59),

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o:

zeznania świadków;

M. Ł. (3) (k. 280v-281v), E. Ł. (1) (k.281v-282), I. Ł.(k. 282v-283), H. Ł. (k283v-284v), S. L. (k. 284v-285), L. L.(k. 333v-336), N. T. (k. 336-337), G. K.(k.337-337v), Inny K. (k. 337v0338), N. M. (k.338-340),

zeznania stron (k. 322-324v).

dokumenty akt notarialny z dnia 16.04.2012 r. (k.27-29) , pismo „odwołanie darowizny” (k. 39-40), zdjęcia (k366-377), akta I (...) Sąd Okręgowego w K., akta IIK (...), IIK (...), (...) Sądu Rejonowego w K., Wyrok z dnia 2.07.2014 r. Sądu Rejonowy w K. w sprawie II K (...) (k. 388)

Sąd w całości dał wiarę zeznaniom pozwanej, że kilka miesięcy po dokonaniu darowizny w sierpniu 2012r. zaczęła mieć podejrzenia wobec mężą , które w całości się potwierdziły. Powód nawiązał bliższą znajomość z M. M. i to

było wyłączną przyczyną konfliktu stron i przeprowadzeniem się powoda na parter domu. Okoliczność ta została potwierdzona zeznaniami świadków: L. L., N. T., G. K., Inny K., N. M.. Zeznania te są wiarygodne tworzą logiczny ciąg zdarzeń, wzajemnie się uzupełniają. Znajdują też potwierdzenie w przedłożonych do akt zdjęciach. Wspólne spędzenie wczasów przez powoda z M. M. zostało przyznane przez niego. Natomiast za niewygodne uznano twierdzenia powoda dotyczące złego odnoszenia się przez pozwaną do niego i matki. Konsekwencją zamieszkania u matki na parterze domu był konflikt związany z jego pobytem na wczasach z M. M.. Wzburzenie żony było jak najbardziej usprawiedliwione, a spowodowane nagannym zachowaniem powoda. Wbrew twierdzeniu powoda, kłótnie nie dotyczyły relacji pozwana a teściowa, wynikały one z zachowań i postępowania powoda. Powód nie wykazał aby pozwana zachowywała się złośliwie, wulgarnie czy też groziła utratą życia lub zdrowia E. Ł.. Zrozumiałym jest, że po rozstaniu stron i zamieszkaniu powoda u matki relacje synowa- teściowa uległy pogorszeniu ale nie miały one tak drastycznego charakteru jak twierdził powód. Świadek E. Ł. nie potwierdziła powyższych zarzutów. Te późniejsze działania teściowej polegające na odcięciu prądu, ogrzewania, wody, zmusiły pozwaną do wyprowadzenia się z dziećmi. Odnosząc się do zarzutu wyłączania w domu ogrzewania w 2013 r. przez pozwaną, to Sąd w tym zakresie dał wiarę pozwanej. Pozwana z dziećmi mieszkała także w tym domu i celowo nie pozbawiałaaby się ciepła w domu. Za wiarygodne uznano zeznania pozwanej odnośnie awarii pieca i jego wyłączania się w sytuacji małej ilości paliwa. Skoro były problemy, aby wejść do pomieszczenia w którym był piec, to przecież powód miał klucz od tego pomieszczenia, mógł go udostępnić matce, rodzeństwu gdyby faktycznie takie sytuacje występowały (celowe wyłączanie pieca). W marcu 2013 r., pozwana przebywała w szpitalu, pozwany był w domu, nie zainteresował się problemami z ogrzewaniem ani tym, że jego matka jest chora i nie mieszka w jego domu ale u córki, która się nią opiekowała. Wtedy nie stanowiło to żadnego problemu dla powoda.

Świadkowie M. L., I. Ł., H. Ł. nie byli bezpośrednimi świadkami nieporozumień między pozwaną a teściową. Należy też zauważyć, że do połowy 2013 r. powód nie utrzymywał kontaktów z rodzeństwem. Dopiero konflikt z żoną i przeprowadzenie się na parter domu spowodowało, że nawiązał kontakty z rodzeństwem.

Zeznania świadka E. S. (k389-389v) nie były przydatne do rozpoznania niniejszej sprawy.

Sąd pominął kserokopię opinii RODK w K., wydaną w sprawie rozwodowej, historię choroby E. Ł., jako nieistotne dla rozpoznania niniejszej sprawy. Jako nieudowodnione Sąd uznał twierdzenia pozwanej, że powód często dzwonił do M. M.. Wprawdzie przedłożone zostały bilingi (345-365) na okoliczność częstych rozmów powoda z abonamentem o numerze (...), jednakże nie zostało wykazane, wobec zaprzeczenia przez powoda, że jest to numer telefonu M. M.. Ta okoliczność nie była istotna rozpoznania niniejszej sprawy.

Sąd oddalił wnioski o przeprowadzenie dowodów z protokołu przesłuchana stron w sprawie I C (...) i z protokołu,

zeznań E. Ł. w sprawie 3 Ds. (...) jako niedopuszczalne, wobec zasady bezpośredniości. W niniejszej sprawie zeznawała w charakterze świadka E. Ł. oraz były przesłuchane strony.

Sąd zważył, co następuje:

Powód dochodzi swojego żądania w oparciu o przepis art. 898§ 1 k.c. Jediną przesłanką dopuszczalności odwołania darowizny, określoną w tym przepisie jest rażąca niewdzięczność obdarowanego, która musi wystąpić po zawarciu umowy darowizny. Ustawodawca nie sprecyzował pojęcia „rażąca niewdzięczność” gdyż jest to niemożliwe z uwagi na zróżnicowane sytuacje życiowe, posłużył się on formułą ogólną, pozostawiając Sądowi ocenę na podstawie konkretnych okoliczności sprawy. Zarówno w doktrynie jak i orzecznictwie przyjmuje się, że przez pojęcie rażącej niewdzięczności należy rozumieć tylko takie czynności obdarowanego (działania lub zaniechania), które są skierowane przeciwko darczyńcy z zamiarem nieprzyjaznym, nie zaś krzywdy nie zamierzone, popełnione w uniesieniu czy rozdrażnieniu wywołanym być może zachowaniem się czy działaniem samego darczyńcy. Znamion rażącej niewdzięczności nie wyczerpują z reguły czyny nieumyślne obdarowanego, a także drobne czyny nawet umyślne ale nie wykraczające w określonych środowiskach poza zwykłe konflikty życiowe(rodzinne).

Po przeanalizowaniu materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie, zdaniem Sądu nie można podzielić twierdzeń powoda, że po stronie pozwanej wystąpiła rażąca niewdzięczność.

Wyłącznym podłożem konfliktu między stronami, jaki powstał po zawarciu umowy darowizny, było nawiązanie przez powoda bliższych kontaktów M. M., kontynuowanie tej znajomości. Pozwana nie dopuściła się żadnych czynów wobec męża, które można uznać za rażąca niewdzięczność. W czasie awantury, to pozwana została uderzona przez męża. To jego zachowanie należało uznać za naganne, sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Pozwany nie liczył się z żoną, z jej uczuciami. Początkowo pozwana miała nadzieję na zmianę zachowania męża ale jego wyjazd do Grecji ze znajomą i jej rodziną rozwiął te nadzieje, co zakończyło się poważną awanturą w lipcu 2013r., wezwaniem Policji, przeprowadzką pozwanego.

Odnosnie zarzutu podrobienia podpisów powoda, to niewątpliwie okoliczność taka nie powinna mieć miejsca, ale nie może to stanowić przyczyny odwołania darowizny. Zdarza się, że jedno z małżonków za zgodą drugiego podpisuje się i tak zdaniem Sądu było w tej sytuacji. Również powód wcześniej podrobił podpis żony. Niestety kiedy dochodzi do konfliktu, strony wykorzystują to, co znalazło również wyraz w niniejszej sprawie.

W ocenie Sądu intencją powoda darowania domu w toku niniejszego procesu było „rozliczenie się z żoną” rękoma matki (odcięcie mediów, eksmisja). E. Ł. jest inspirowana przez powoda do takich działań. Z całą pewnością takie postępowanie teściowej nie sprzyjało poprawnym stosunkom z synową i wnuczkami. Natomiast nie zostało wykazane aby pozwana odnosiła się wulgarnie do teściowej, dręczyła ją psychicznie, groziła utratą zdrowia i z całą pewnością nie było to przyczyną nieporozumień między stronami. Jak już wcześniej wskazano podłoże konfliktu pomiędzy stronami było zupełnie inne. Trudno też przyjąć, że pozwana utrudnia celowo kontakty z dziećmi. Skoro dzieci są wciągnięte w konflikt rodziców, to dopiero wyciszenie emocji stron będzie stanowiło dobrą płaszczyznę do prawidłowych relacji z dziećmi (ojca i babci). Nie można też pominąć faktu, że z uwagi na działania babci dzieci musiały opuścić dom w który się wychowywały od urodzenia.

Reasumując należy uznać, że to wyłącznie zachowanie powoda doprowadziło do wytworzenia konfliktu. W żaden sposób powód nie wykazał aby darowizna była wynikiem podstępnego działania żony, mającym na celu uzyskania przez nią polskiego obywatelstwa.

Mając na uwadze powyższe uznając roszczenie powoda za bezzasadne w oparciu o treść art . 898§1 k.c. Sąd orzekł jak w punkcie 1 wyroku.

Zgodnie w wyniku procesu w oparciu o art. 98 k.p.c. w zw. z § 6 pkt. (...) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2013.461) zasądzone od powoda na rzecz pozwanej koszty zastępstwa adwokackiego.

O kosztach należnych pełnomocnikowi powoda ustanowionemu z urzędu orzeczono na podstawie z § 6 pkt. (...) i § 19 wyżej cyt. rozporządzenia

M. K.